

MATEMATIČKA ANALIZA 1

Prvi kolokvij – 19. studenog 2024.

Zadatak 1. (*ukupno 13 bodova*)

(a) Odredite prirodnu domenu funkcije zadane formulom

$$f(x) = \log \left(\operatorname{Arch} \frac{2x-1}{x+1} \right)$$

(b) Postoji li funkcija $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ takva da joj je temeljni period $\sqrt{2}$? Dokažite ili opovrgnite.

Rješenje.

(a) Vrijedi da je $x \in \mathcal{D}(f)$ onda i samo onda kada su zadovoljeni svi od dolje navedenih uvjeta:

- (i) $\operatorname{Arch} \frac{2x-1}{x+1} > 0$ (argument logaritma je pozitivan)
- (ii) $\frac{2x-1}{x+1} \geq 1$ (domena Arch je $[1, \infty)$)
- (iii) $x \neq -1$ (nazivnik nije 0)

Raspišimo svaki od navedenih uvjeta:

(i) Slika funkcije Arch je $[0, \infty)$, pa samo trebamo provjeriti za koje x je $\operatorname{Arch} \frac{2x-1}{x+1} = 0$. Računamo:

$$\begin{aligned} \operatorname{Arch} \frac{2x-1}{x+1} &= 0 \quad /ch \\ \frac{2x-1}{x+1} &= \operatorname{ch} 0 = 1 \end{aligned}$$

Zbog (v) je $x \neq -1$, pa iz domene funkcije f jedino moramo izbaciti 2, tj. $x \neq 2$.

- (ii) Računamo: $\frac{2x-1}{x+1} - 1 = \frac{x-2}{x+1} \geq 0$. Sada je $x-2 \geq 0$ i $x+1 > 0$ ili $x-2 \leq 0$ i $x+1 < 0$, tj. $x \in \langle -\infty, -1 \rangle \cup [2, \infty)$
- (iii) $x \neq -1$.

Konačno, prirodna domena dane funkcije je presjek svih navedenih uvjeta, tj.

$$\mathcal{D}(f) = \langle -\infty, -1 \rangle \cup [2, \infty).$$

(b) Postoji, npr. funkcija $f(x) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{2}}x)$.

$$\text{Naime, } f(x + \sqrt{2}) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{2}}(x + \sqrt{2})) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{2}}x + 2\pi) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{2}}x),$$

pa je $\sqrt{2}$ period funkcije f .

Za svaki period τ funkcije f vrijedi da je $\sin(\frac{2\pi}{\sqrt{2}}(x + \tau)) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{2}}x + \frac{2\pi\tau}{\sqrt{2}}) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{2}}x)$, za svaki $x \in \mathbb{R}$.

Zato je $\frac{2\pi\tau}{\sqrt{2}} = 2k\pi$, tj. $\tau = k\sqrt{2}$, $k \in \mathbb{N}$.

Sada vidimo da je $\sqrt{2}$ zaista temeljni period.

MATEMATIČKA ANALIZA 1

Prvi kolokvij – 19. studenog 2024.

Zadatak 2. (ukupno 12 bodova) Funkcija $f : \langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle \rightarrow \mathbb{R}$ zadana je formulom

$$f(x) = \operatorname{ctg}(\pi(x^2 + |x| + \frac{1}{4})).$$

- (a) Odredite sliku funkcije f .
- (b) Pronađite najveći interval I na kojem je funkcija f injekcija, takav da sadrži točku $-\frac{1}{6}$.
- (c) Pronađite inverz restrikcije funkcije f na interval I , tj.

$$f^{-1} : f(I) \rightarrow I.$$

Rješenje. Definirajmo funkcije

$$\begin{aligned} g_1 : \langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle &\rightarrow [0, \frac{1}{2}), g_1(x) = |x|, \\ g_2 : [0, \frac{1}{2}) &\rightarrow [\frac{1}{4}, 1), g_2(x) = (x + \frac{1}{2})^2 \\ g_3 : [\frac{1}{4}, 1) &\rightarrow \mathbb{R}, g_3(x) = \operatorname{ctg}(\pi x). \end{aligned}$$

Tada je $f = g_3 \circ g_2 \circ g_1$.

- (a) Računamo:

$$\begin{aligned} \mathcal{R}(f) &= f(\langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle) = g_3(g_2(g_1(\langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle))) \\ &= g_3(g_2([0, \frac{1}{2}))) = g_3([\frac{1}{4}, 1)) = \langle -\infty, 1]. \end{aligned}$$

- (b) Tražimo interval $I \subseteq \langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle$ takav da je $-\frac{1}{6} \in I$ te je f injekcija na I .

Funkcija g_1 je strogo padajuća na $\langle -\frac{1}{2}, 0]$ i strogo rastuća na $[0, \frac{1}{2})$, pa je $I \subseteq \langle -\frac{1}{2}, 0]$.

Vrijedi: $g_1(I) \subseteq g_1(\langle -\frac{1}{2}, 0]) = [0, \frac{1}{2})$.

Funkcija g_2 je strogo rastuća na $[0, \frac{1}{2})$.

Vrijedi: $g_2([0, \frac{1}{2})) = [\frac{1}{4}, 1)$.

Funkcija g_3 je dobro definirana i strogo padajuća na $[\frac{1}{4}, 1)$, pa je i injekcija.

Slijedi da je $I = \langle -\frac{1}{2}, 0]$.

- (c) Računamo $f(I) = g_3(g_2(g_1(I))) = \langle -\infty, 1]$.

Neka je sada $y \in \langle -\infty, 1]$.

Računamo:

$$f^{-1}(y) = x \quad /f$$

$$y = f(x) = ctg(\pi(x^2 + |x| + \frac{1}{4})) \quad / \text{arcctg} \quad (\text{u redu jer } (\pi(x^2 + |x| + \frac{1}{4})) \in \mathcal{R}(\text{arcctg}))$$

$$\text{arcctg}(y) = \pi(x^2 + |x| + \frac{1}{4})$$

$$\frac{1}{\pi} \text{arcctg}(y) = (|x| + \frac{1}{2})^2 = (-x + \frac{1}{2})^2$$

$$-x + \frac{1}{2} = \sqrt{\frac{1}{\pi} \text{arcctg } y} \quad (\text{pozitivan predznak zbog } x \in I)$$

$$x = -\sqrt{\frac{1}{\pi} \text{arcctg } y} + \frac{1}{2}.$$

$$\text{Dakle, } f^{-1}(y) = -\sqrt{\frac{1}{\pi} \text{arcctg } y} + \frac{1}{2}.$$

MATEMATIČKA ANALIZA 1

Prvi kolokvij – 19. studenog 2024.

Zadatak 3. (ukupno 13 bodova)

(a) Zadana je funkcija

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \langle 0, \infty \rangle, \quad f(x) = 2^{\sqrt[3]{7x+1}}.$$

Odredite $f([-4, 1])$. Postoji li pravi podskup $A \subset \mathbb{R}$ takav da je $f|_A: A \rightarrow \langle 0, \infty \rangle$ surjekcija?

(b) Neka je $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ funkcija takva da vrijedi sljedeće. Za svaku injekciju $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, funkcija

$$f + g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad (f + g)(x) = f(x) + g(x)$$

također je injekcija. Dokažite da je g konstantna funkcija.

Rješenje.

(a) Uočimo da je $f = f_3 \circ f_2 \circ f_1$, pri čemu definiramo funkcije

$$f_1: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad f_1(x) = 7x + 1,$$

$$f_2: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad f_2(x) = \sqrt[3]{x},$$

$$f_3: \mathbb{R} \rightarrow \langle 0, \infty \rangle, \quad f_3(x) = 2^x.$$

Dakle, imamo

$$f([-4, 1]) = f_3(f_2(f_1([-4, 1]))) = f_3(f_2([-27, 8])) = f_3([-3, 2]) = \left[\frac{1}{8}, 4\right].$$

Takav podskup A ne postoji. Naime, kako su funkcije f_1, f_2, f_3 injekcije, to je f također injekcija. Sada ako je $A \subseteq \mathbb{R}$ takav da je $f|_A: A \rightarrow \langle 0, \infty \rangle$ surjekcija, tada za svaki $x \in \mathbb{R}$ postoji $x' \in A$ takav da je $f(x') = f(x)$. Zbog injektivnosti funkcije f sada slijedi $x' = x$, dakle $x \in A$. Budući da je $x \in \mathbb{R}$ proizvoljan, slijedi $A = \mathbb{R}$.

(b) Pretpostavimo suprotno, tj. da postoje različiti $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ takvi da $g(x_1) \neq g(x_2)$. Neka je $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ jedinstvena afina funkcija takva da $f(x_1) = -g(x_1)$ i $f(x_2) = -g(x_2)$, odnosno čiji je graf pravac određen točkama $(x_1, -g(x_1))$ i $(x_2, -g(x_2))$. Tada je f injekcija, no $(f + g)(x_1) = 0 = (f + g)(x_2)$ pa $f + g$ nije injekcija. Dakle, dobili smo kontradikciju s početnom pretpostavkom te je time tvrdnja dokazana.

Napomena. Naravno, postoji i mnogo drugih valjanih odabira za funkciju f , primjerice

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad f(x) = \begin{cases} x_2 + d & \text{ako } x = x_1 \\ x_1 & \text{ako } x = x_2 + d \\ x & \text{ako } x \notin \{x_1, x_2 + d\} \end{cases},$$

pri čemu označavamo $d = g(x_2) - g(x_1)$.

MATEMATIČKA ANALIZA 1

Prvi kolokvij – 19. studenog 2024.

Zadatak 4. (*ukupno 12 bodova*)

(a) Je li funkcija $f : [2, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ zadana s

$$f(x) = x + \frac{4}{x}$$

monotona?

(b) Postoji li strogo rastuća funkcija $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ takva da je funkcija $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ zadana s

$$g(x) = \sin(f(x)) \cos(f(x))$$

strogo padajuća?

Rješenje.

(a) Neka su $x, y \in [2, \infty)$ takvi da je $x < y$. Tada je

$$f(y) - f(x) = y + \frac{4}{y} - x - \frac{4}{x} = \underbrace{(y - x)}_{\geq 0} \cdot \overbrace{\frac{xy - 4}{xy}}^{\geq 0} \geq 0.$$

Dakle, f je rastuća.

(b) Primijetimo da je

$$g(x) = \frac{1}{2} \sin(2f(x))$$

pa vrijedi

$$g = f_2 \circ f_1 \circ f, \quad f_1(x) = 2x, \quad f_2(x) = \sin(x).$$

Funkcija f_1 je strogo rastuća na $\mathbb{R}$, a funkcija f_2 je strogo padajuća na $[\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]$. Ako nađemo strogo rastuću funkciju f za koju vrijedi $f_1 \circ f(\mathbb{R}) \subset [\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]$, tada će vrijediti

$$g = f_2|_{[\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]} \circ f_1 \circ f$$

pa će tada g biti strogo padajuća funkcija kao kompozicija funkcija u kojoj je neparan broj strogo padajućih funkcija.

Preostaje naći primjer strogo rastuće funkcije f takve da je $f_1 \circ f(\mathbb{R}) \subset [\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]$, tj. $f(\mathbb{R}) \subset [\frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}]$. Jedan primjer strogo rastuće funkcije na $\mathbb{R}$ čija je slika podsup nekog omeđenog intervala je $\arctg x$. Kako je $\arctg(\mathbb{R}) = (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$, množenjem sa $\frac{1}{2}$ dobijemo interval $(-\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{4})$ duljine $\frac{\pi}{2}$ pa ga je potrebno još pomaknuti za $\frac{\pi}{2}$ u pozitivnom smjeru. Dakle, funkcija

$$f(x) = \frac{\pi}{2} + \frac{1}{2} \arctg(x)$$

je strogo rastuća i zadovoljava $f(\mathbb{R}) \subset [\frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}]$. Za tu funkciju f je dana funkcija g strogo padajuća po prethodnom računu.

MATEMATIČKA ANALIZA 1

Prvi kolokvij – 19. studenog 2024.

Zadatak 1. (*ukupno 13 bodova*)

(a) Odredite prirodnu domenu funkcije zadane formulom

$$f(x) = \log \left(\operatorname{Arch} \frac{2x+1}{x-1} \right)$$

(b) Postoji li funkcija $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ takva da joj je temeljni period $\sqrt{3}$? Dokažite ili opovrgnite.

Rješenje.

(a) Vrijedi da je $x \in \mathcal{D}(f)$ onda i samo onda kada su zadovoljeni svi od dolje navedenih uvjeta:

- (i) $\operatorname{Arch} \frac{2x+1}{x-1} > 0$ (argument logaritma je pozitivan)
- (ii) $\frac{2x+1}{x-1} \geq 1$ (domena Arch je $[1, \infty)$)
- (iii) $x \neq 1$ (nazivnik nije 0)

Raspišimo svaki od navedenih uvjeta:

(i) Slika funkcije Arch je $[0, \infty)$, pa samo trebamo provjeriti za koje x je $\operatorname{Arch} \frac{2x+1}{x-1} = 0$. Računamo:

$$\begin{aligned} \operatorname{Arch} \frac{2x+1}{x-1} &= 0 \quad /ch \\ \frac{2x+1}{x-1} &= \operatorname{ch} 0 = 1 \end{aligned}$$

Zbog (v) je $x \neq 1$, pa iz domene funkcije f jedino moramo izbaciti -2 , tj. $x \neq -2$.

- (ii) Računamo: $\frac{2x+1}{x-1} - 1 = \frac{x+2}{x-1} \geq 0$. Sada je $x+2 \geq 0$ i $x-1 > 0$ ili $x+2 \leq 0$ i $x-1 < 0$, tj. $x \in \langle -\infty, -2] \cup \langle 1, \infty \rangle$
- (iii) $x \neq -1$.

Konačno, prirodna domena dane funkcije je presjek svih navedenih uvjeta, tj.

$$\mathcal{D}(f) = \langle -\infty, -2 \rangle \cup \langle 1, \infty \rangle$$

(b) Postoji, npr. funkcija $f(x) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{3}}x)$.

$$\text{Naime, } f(x + \sqrt{3}) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{3}}(x + \sqrt{3})) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{3}}x + 2\pi) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{3}}x),$$

pa je $\sqrt{3}$ period funkcije f .

Za svaki period τ funkcije f vrijedi da je $\sin(\frac{2\pi}{\sqrt{3}}(x + \tau)) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{3}}x + \frac{2\pi\tau}{\sqrt{3}}) = \sin(\frac{2\pi}{\sqrt{3}}x)$, za svaki $x \in \mathbb{R}$.

Zato je $\frac{2\pi\tau}{\sqrt{3}} = 2k\pi$, tj. $\tau = k\sqrt{3}$, $k \in \mathbb{N}$.

Sada vidimo da je $\sqrt{3}$ zaista temeljni period.

MATEMATIČKA ANALIZA 1

Prvi kolokvij – 19. studenog 2024.

Zadatak 2. (ukupno 12 bodova) Funkcija $f : \langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle \rightarrow \mathbb{R}$ zadana je formulom

$$f(x) = \operatorname{ctg}(\pi(x^2 + |x| + \frac{1}{4})).$$

- (a) Odredite sliku funkcije f .
- (b) Pronađite najveći interval I na kojem je funkcija f injekcija, takav da sadrži točku $\frac{1}{4}$.
- (c) Pronađite inverz restrikcije funkcije f na interval I , tj.

$$f^{-1} : f(I) \rightarrow I.$$

Rješenje. Definirajmo funkcije

$$\begin{aligned} g_1 : \langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle &\rightarrow [0, \frac{1}{2}), g_1(x) = |x|, \\ g_2 : [0, \frac{1}{2}) &\rightarrow [\frac{1}{4}, 1), g_2(x) = (x + \frac{1}{2})^2 \\ g_3 : [\frac{1}{4}, 1) &\rightarrow \mathbb{R}, g_3(x) = \operatorname{ctg}(\pi x). \end{aligned}$$

Tada je $f = g_3 \circ g_2 \circ g_1$.

- (a) Računamo:

$$\begin{aligned} \mathcal{R}(f) &= f(\langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle) = g_3(g_2(g_1(\langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle))) \\ &= g_3(g_2([0, \frac{1}{2}))) = g_3([\frac{1}{4}, 1)) = \langle -\infty, 1]. \end{aligned}$$

- (b) Tražimo interval $I \subseteq \langle -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \rangle$ takav da je $\frac{1}{4} \in I$ te je f injekcija na I .

Funkcija g_1 je strogo padajuća na $\langle -\frac{1}{2}, 0 \rangle$ i strogo rastuća na $[0, \frac{1}{2})$, pa je $I \subseteq [0, \frac{1}{2})$.

Vrijedi: $g_1(I) \subseteq g_1([0, \frac{1}{2})) = [0, \frac{1}{2})$.

Funkcija g_2 je strogo rastuća na $[0, \frac{1}{2})$.

Vrijedi: $g_2([0, \frac{1}{2})) = [\frac{1}{4}, 1)$.

Funkcija g_3 je dobro definirana i strogo padajuća na $[\frac{1}{4}, 1)$, pa je i injekcija.

Slijedi da je $I = [0, \frac{1}{2})$.

- (c) Računamo $f(I) = g_3(g_2(g_1(I))) = \langle -\infty, 1]$.

Neka je sada $y \in \langle -\infty, 1]$.

Računamo:

$$f^{-1}(y) = x \quad /f$$

$$y = f(x) = \operatorname{ctg}\left(\pi\left(x^2 + |x| + \frac{1}{4}\right)\right) \quad / \operatorname{arcctg} \quad (\text{u redu jer } (\pi(x^2 + |x| + \frac{1}{4})) \in \mathcal{R}(\operatorname{arcctg}))$$

$$\operatorname{arcctg}(y) = \pi\left(x^2 + |x| + \frac{1}{4}\right)$$

$$\frac{1}{\pi} \operatorname{arcctg}(y) = (|x| + \frac{1}{2})^2 = (x + \frac{1}{2})^2$$

$$x + \frac{1}{2} = \sqrt{\frac{1}{\pi} \operatorname{arcctg} y} \quad (\text{pozitivan predznak zbog } x \in I)$$

$$x = \sqrt{\frac{1}{\pi} \operatorname{arcctg} y} - \frac{1}{2}.$$

$$\text{Dakle, } f^{-1}(y) = \sqrt{\frac{1}{\pi} \operatorname{arcctg} y} - \frac{1}{2}.$$

MATEMATIČKA ANALIZA 1

Prvi kolokvij – 19. studenog 2024.

Zadatak 3. (ukupno 13 bodova)

(a) Zadana je funkcija

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \langle 0, \infty \rangle, \quad f(x) = 2^{\sqrt[3]{13x-1}}.$$

Odredite $f([-2, 5])$. Postoji li pravi podskup $A \subset \mathbb{R}$ takav da je $f|_A: A \rightarrow \langle 0, \infty \rangle$ surjekcija?

(b) Neka je $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ funkcija takva da vrijedi sljedeće. Za svaku injekciju $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, funkcija

$$f - g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad (f - g)(x) = f(x) - g(x)$$

također je injekcija. Dokažite da je g konstantna funkcija.

Rješenje.

(a) Uočimo da je $f = f_3 \circ f_2 \circ f_1$, pri čemu definiramo funkcije

$$f_1: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad f_1(x) = 13x - 1,$$

$$f_2: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad f_2(x) = \sqrt[3]{x},$$

$$f_3: \mathbb{R} \rightarrow \langle 0, \infty \rangle, \quad f_3(x) = 2^x.$$

Dakle, imamo

$$f([-2, 5]) = f_3(f_2(f_1([-2, 5]))) = f_3(f_2([-27, 64])) = f_3([-3, 4]) = \left[\frac{1}{8}, 16\right].$$

Takav podskup A ne postoji. Naime, kako su funkcije f_1, f_2, f_3 injekcije, to je f također injekcija. Sada ako je $A \subseteq \mathbb{R}$ takav da je $f|_A: A \rightarrow \langle 0, \infty \rangle$ surjekcija, tada za svaki $x \in \mathbb{R}$ postoji $x' \in A$ takav da je $f(x') = f(x)$. Zbog injektivnosti funkcije f sada slijedi $x' = x$, dakle $x \in A$. Budući da je $x \in \mathbb{R}$ proizvoljan, slijedi $A = \mathbb{R}$.

(b) Pretpostavimo suprotno, tj. da postoje različiti $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ takvi da $g(x_1) \neq g(x_2)$. Neka je $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ jedinstvena afina funkcija takva da $f(x_1) = g(x_1)$ i $f(x_2) = g(x_2)$, odnosno čiji je graf pravac određen točkama $(x_1, g(x_1))$ i $(x_2, g(x_2))$. Tada je f injekcija, no $(f - g)(x_1) = 0 = (f - g)(x_2)$ pa $f - g$ nije injekcija. Dakle, dobili smo kontradikciju s početnom pretpostavkom te je time tvrdnja dokazana.

Napomena. Naravno, postoji i mnogo drugih valjanih odabira za funkciju f , primjerice

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, \quad f(x) = \begin{cases} x_2 + d & \text{ako } x = x_1 \\ x_1 & \text{ako } x = x_2 + d \\ x & \text{ako } x \notin \{x_1, x_2 + d\} \end{cases},$$

pri čemu označavamo $d = g(x_1) - g(x_2)$.

MATEMATIČKA ANALIZA 1

Prvi kolokvij – 19. studenog 2024.

Zadatak 4. (*ukupno 12 bodova*)

(a) Je li funkcija $f : [3, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ zadana s

$$f(x) = x + \frac{9}{x}$$

monotona?

(b) Postoji li strogo padajuća funkcija $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ takva da je funkcija $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ zadana s

$$g(x) = \sin(f(x)) \cos(f(x))$$

strogo rastuća?

Rješenje.

(a) Neka su $x, y \in [3, \infty)$ takvi da je $x < y$. Tada je

$$f(y) - f(x) = y + \frac{9}{y} - x - \frac{9}{x} = \underbrace{(y - x)}_{\geq 0} \cdot \overbrace{\frac{xy - 9}{xy}}^{\geq 0} \geq 0.$$

Dakle, f je rastuća.

(b) Primijetimo da je

$$g(x) = \frac{1}{2} \sin(2f(x))$$

pa vrijedi

$$g = f_2 \circ f_1 \circ f, \quad f_1(x) = 2x, \quad f_2(x) = \sin(x).$$

Funkcija f_1 je strogo rastuća na $\mathbb{R}$, a funkcija f_2 je strogo padajuća na $[\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]$. Ako nađemo strogo padajuću funkciju f za koju vrijedi $f_1 \circ f(\mathbb{R}) \subset [\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]$, tada će vrijediti

$$g = f_2|_{[\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]} \circ f_1 \circ f$$

pa će tada g biti strogo rastuća funkcija kao kompozicija funkcija u kojoj je paran broj strogo padajućih funkcija.

Preostaje naći primjer strogo padajuće funkcije f takve da je $f_1 \circ f(\mathbb{R}) \subset [\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]$, tj. $f(\mathbb{R}) \subset [\frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}]$. Jedan primjer strogo padajuće funkcije na $\mathbb{R}$ čija je slika podskup nekog omeđenog intervala je $-\arctg x$. Kako je $-\arctg(\mathbb{R}) = (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$, množenjem sa $\frac{1}{2}$ dobijemo interval $(-\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{4})$ duljine $\frac{\pi}{2}$ pa ga je potrebno još pomaknuti za $\frac{\pi}{2}$ u pozitivnom smjeru. Dakle, funkcija

$$f(x) = \frac{\pi}{2} - \frac{1}{2} \arctg(x)$$

je strogo rastuća i zadovoljava $f(\mathbb{R}) \subset [\frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}]$. Za tu funkciju f je dana funkcija g strogo padajuća po prethodnom računu.